

Posudek oponenta diplomové práce

Odras aktuálních trendů grafické tvorby ve výtvarné výchově na 1. stupni ZŠ

Studentka: **Martina Svatoňová**

Obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Linda Arbanová, Ph.D.

Odevzdání: březen 2012

Oponent: PaedDr. Šimon Brejcha

Diplomová práce o aktuálních trendech grafiky je zajímavým podnětem pro výtvarnou výchovu na 1. stupni ZŠ a ze své pozice pojmenovává a klasifikuje nové přístupy a techniky v současné grafice. Studentka ve své práci vychází z bohatého rejstříku literatury a dalších zdrojů, v nichž jsou roztroušeny potřebné informace, které vcelku dobře je aplikuje do vlastní praxe.

V krátkém úvodu a přehledu tradičních grafických technik nám studentka opakuje sice známé techniky, ale ve struktuře práce má kapitola svou logiku. Problematičtější je zmatek v chronologii na str. 29, kde se zmiňuje o litografii a o uměleckém uskupení Die Brücke, z kontextu vyplývá, jakoby působila až po druhé světové válce. Za naprosto zavádějící považuji srovnávání serigrafie a tisku z plochy na str. 30, upozorňuji na tento fakt proto, že na rozdíl od tisku z plochy lze sítotisk velmi dobře uplatnit ve školní praxi.

Autorka se v kapitole 3. pokouší identifikovat a klasifikovat nové a autorské techniky grafického umění. To je celkem přínosné. Tato část je inspirativní také díky bohatému zdroji jmen zajímavých autorů, kteří jsou s jednotlivými technikami spojeni. V odstavci o materiálovém tisku by však myslím mělo zaznít jméno Vladimíra Boudníka nejen z piety, ale už proto, že jeho soupeřem byl dále zmiňovaný Lubomír Přibyl. K němu si dovoluji poznámku: sice využívá ve své tvorbě materiálový tisk, ale ten je jen prostředkem k zachycení poněkud komplikovanějšího uvažování, které se promítá do zobrazování matematických posloupností a prostoru. Studentka používá na str. 36 pojem gumotisk ve vztahu k umělkyni Kikie Crevecoeur, což je matoucí. Je potřeba upozornit, že gumotisk a tisk z gumy jsou dvě naprosto odlišné techniky – první je formou ušlechtilého tisku fotografie (v novodobé grafice se jí zabývala např. Eva Vinopalová), druhý je tiskem z výšky.

Všechny tyto výtky nejsou zásadní, i když ubírají práci na důvěryhodnosti.

V páté kapitole představuje české umělce, jejich dílo se jistě může stát dobrým východiskem pro pedagogickou práci na škole. Diplomantka si správně všímá netradičních postupů v jejich tvorbě, kterých je možno využít. Je jen škoda, že nezaznamenala tvorbu Jana Vičara, který patří k neúnavným experimentátorům a inovátorům grafických technik.

V praktické části studentka ukazuje odvahu vyzkoušet něco, s čím se děti nesetkaly. Není ještě zcela běžné zapojovat do výuky výtvarné na prvním stupni digitální technologie. Proto je její pokus propojit animaci s grafickou tvorbou oceněníhodný.

Problém vidím v tom, že se studentka pokouší aplikovat RVP poněkud formálně. Zcela pomíjí kompetence i očekávané výstupy. Jsem ale přesvědčen, že je její pedagogický přístup nosný. Studentka dokládá, že je schopna sebereflexe a je v tomto směru schopna se dále rozvíjet.

Otázky k obhajobě:

1. Zkuste vysvětlit princip tisku skrze síto pomocí šablony.
2. Mohla byste pojmenovat klíčové kompetence, ke kterým děti směřovaly ve Vašich hodinách?
3. Jak byste upravila námět: Co nám stromy vzkazují, aby byl dětem bližší?

Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením: **velmi dobře**

V Praze dne 1.5.2012

Šimon Brejcha